

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.161/2017/22. szám

A Szegedi Ítéltábla a dr. Szikinger István ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** szám alatti lakos felperesnek – a jogtanácsos által képviselt **I.rendű alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű I. rendű, a dr. Gyenge Zoltán ügyvéd által képviselt **II.rendű alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű II. rendű, a **(képviseelő neve)** által képviselt **III.rendű alperes neve (címe)** szám alatti székhelyű III. rendű és a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium által képviselt **IV.rendű alperes neve** IV. rendű alperesek ellen személyiségvédelmi igény érvényesítése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2016. december 5. napján kelt 7.P.21.830/2016/18. számú ítélete ellen a felperes részéről 24., az I. rendű alperes részéről 21., a II. rendű alperes részéről 25., 27. sorszámon előterjesztett fellebbezések folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét **részben**, az alábbiak szerint **megváltoztatja**:

Mellőzi a felperes magánélethez, egészséghez és szabad vallásgyakorláshoz fűződő személyiségi jogainak megsértését megállapító rendelkezéseket.

Mellőzi annak megállapítását, hogy a II. rendű alperes azzal, hogy a felperes elhelyezésére szolgáló objektumban a hétvégi telefonálási lehetőség és a családi beszélő nem volt biztosított, megsértette a felperes magánélethez és egyenlő bánásmódhoz fűződő személyiségi jogát.

Megállapítja, a II. rendű alperes megsértette a felperes pihenéshez való jogát azzal, hogy utasítás hiányában a felperest az éjszakai órákban Hess-lámpa használatával ellenőrizte 15 percenként.

Kötelezi a II. rendű alperest, 15 napon belül a felpereshez intézett magánlevél útján adjon elégtételt az alábbi tartalommal:

„A II.rendű alperes megsértette felperesembei méltóságát azzal, hogy 2014. június 5. és 2015. április 13. napja között nem a jogszabályi előírásoknak megfelelő alapterületű zárkában helyezte el. Megsértette a pihenéshez való jogát azzal, hogy utasítás hiányában az éjszakai órákban 15 percenként ellenőrizte. Az elkövetett jogsértésért sajnálkozását fejezi ki.”

Mellőzi az I. rendű alperes marasztalását és vele szemben a keresetet teljes egészében elutasítja.

Az I. rendű alperes javára megállapított elsőfokú eljárási költség összegét 250.000,- (Kettőszázötvenezer) Ft-ra felemeli.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, 15 nap alatt fizessen meg az I. rendű alperesnek 138.000,- (Egyszázharmincnyolcezer), a II. rendűnek 136.000,- (Egyszázharminchatezer), a III. rendűnek 48.828,- (Negyvennyolcezer-nyolcszázhuszonnyolc) Ft másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt 946.800,- (Kilencszáznegyvenhatezer-nyolcszáz) Ft fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS

A felperes ellen nyereségvágyból több emberen elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmények miatt büntetőeljárás volt folyamatban a ...-i Törvényszék előttB..... szám alatt, melyben a a törvényszék a 2014. február 28. napján kihirdetett, nem jogerős ítéletével a felperest – egyebek mellett – életfogytig tartó fegyházbüntetésre ítélte. Az ügyben eljáró bíróság 2014. március 25-én kelt végzésével engedélyezte az akkor előzetes letartóztatásban lévő felperesnek, hogy nyilatkozzon az **(elektronikus média neve)** riporterének, akivel riportkönyv elkészítését tervezték. Ekkor a felperest a ...-i Büntetés-végrehajtási Intézetben tartották fogva. Az I. rendű alperes 2014. május 29-én javasolta országos parancsnokának, hogy az előzetes letartóztatás további foganatosítására a II. rendű alperes kerüljön kijelölésre. Tájékoztatta, hogy a ...-i Törvényszék mint a rendelkezési jogkör gyakorlója az átszállításhoz hozzájárult. Az I. rendű alperes országos parancsnoka az áthelyezést engedélyezte.

A II. rendű alperesnél a felperes 2014. június 5. - november 13. között tartózkodott. A befogadást követően egy nyolcszemélyes zárkában 9. fogvatartottként került elhelyezésre. Befogadásakor a II. rendű alperes egyéni kezelési utasítást adott ki a felperesre nézve, amely – többek között – speciális biztonsági előírásokat tartalmazott. Ennek keretében elrendelte az általános szabályok szerinti zárkaellenőrzést (4. pont). Szabad levegőn tartózkodást csak saját zárkája tagjaival, kizárólag a 4. számú sétaudvaron legalább 2 fő felügyelő és kutyás biztonsági felügyelő biztosítása mellett tette lehetővé (7. pont). Az egyéni kezelési utasítás 12. pontja szerint a felperes csak egyedül telefonálhat és a 17. pont értelmében pedig egyénileg gyakorolhatja vallását.

Az egyéni kezelési utasítást 2014. szeptember 11-én módosították, előírták, hogy a felperes zárkán belül egyedül nem maradhat, engedélyezték számára a heti rendben meghatározott időpontban az istentiszteleten való részvételét csoportos vallásgyakorlás formájában, és rögzítették az irattanulmányozás rendjét a foglalkozások heti rendje szerint (18. pont).

A felperes módosított keresetében az emberi méltósághoz, egyenlő bánásmódhoz, a jogorvoslathoz és a védelemhez, a tisztességes eljáráshoz, az egészséghez, a családi élethez, családi kapcsolattartáshoz, valamint a vallási és lelkiismereti szabadsághoz fűződő személyiségi jogai megsértésének megállapítását kérte bocsánatkérő levél formájában történő elégtétel adás mellett. Ezen túlmenően az I. rendű alperest 5.150.000,- Ft, a II. rendű alperest 4.635.000,- Ft, a III. és IV. rendű alpereseket pedig személyenként 250.000,- Ft sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni. A II. rendű alperessel szemben 100.000,- Ft vagyoni kártérítési igényt is előterjesztett.

Az I. rendű alperes jogsértő magatartását alapvetően abban jelölte meg, hogy a jogszabály rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyásával, illetve azok megsértésével, jogtalanul, szankciós jelleggel helyeztette át a II. rendű alperesi bv intézetbe, mely intézkedés célja az volt, hogy az **(elektronikus média neve)** újságírójával való kapcsolattartását megakadályozza, ellehetetlenítse. A II. rendű alperessel szembeni követelését a keresetlevele 2-18. pontjaiban részletesen kifejtett

fogvatartási körülményeire alapította, míg a III. rendű alperessel mint a bv intézetek működése felett törvényességi felügyeletet gyakorló szervvel szemben tartotta fenn követelését. A IV. rendű alperest az elhelyezéséül szolgáló zárka nem megfelelő mérete miatt kérte marasztalni.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az I. rendű alperes elsődlegesen pergátló kifogással élt. Érdemben kifejtette, a felperes áthelyezésekor a jogszabályi előírásokat betartva a rendelkezési jogkör gyakorlójának hozzájárulásával járt el.

A II. rendű alperes részletesen nyilatkozott a felperes által megjelölt egyes jogsértésekre, majd álláspontját összefoglalva előadta, jogsértő magatartást egyáltalán nem tanúsított, a vonatkozó büntetés-végrehajtási és egyéb szabályokat minden esetben megtartotta.

A III. rendű alperes kiemelte, a felperes a 2011. évi CXLI. törvény 22. § (1) bekezdésében írt felügyeleti tevékenység során elkövetett mulasztásokra, jogsértésekre hivatkozott, ezzel szemben az ügyési tevékenység jogszerűségét a büntetőeljárás szabályai alapján kell megítélni. Álláspontja az volt, a felperes személyiségi jogait nem sértette meg.

A IV. rendű alperes arra hivatkozott, hogy a felperessel közvetlen jogviszonyban nem áll, a fogvatartás körülményeit semmilyen módon nem tudja befolyásolni, ezért sem aktív magatartással, sem mulasztással nem okozhatta emberi méltóságának sérelmét.

Az elsőfokú bíróság ... számú ítéletével az I. rendű alperest 550.000,- Ft, a II. rendű alperest 200.000,- Ft megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.128/2016/9. számú végzésével az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte és ugyanezt a bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította. Határozatának indokolásában rámutatott, a felperes többször módosított keresetének petitumában három jól elkülönülő és egymással valóságos tárgyi keresethalmazatot alkotó kereseti kérelmet terjesztett elő, melyek közül azonban az elsőfokú bíróság ítéletének rendelkező része a megállapítási keresetre vonatkozóan nem tartalmaz rendelkezést, ezért a perben hozott döntés nem terjed ki valamennyi kereseti kérelemre. A megismételt eljárásra előírta, az elsőfokú bíróság hívja fel a felperest, kereseti kérelmeit jogi **képviselője** útján pontosítsa, a keresetlevélben 18 pontban összefoglalt tényállás tekintetében külön-külön, határozottan jelölje meg, hogy az egyes alperesek mely személyiségi jogait sértették meg kifogásolt magatartásukkal, illetve konkrétan melyik jogszabály milyen tartalmú megsértésével okoztak számára vagyoni kárt, immateriális hátrányt. A III. rendű alperes felelőssége kapcsán meg kell határoznia, mely ügyészégi határozat jogsértő voltát állítja és hogy az adott eljárással, határozattal a III. rendű alperes konkrétan milyen jogszabályt sértett, ezzel összefüggésben a felperesnek mely személyiségi vagy egyéb joga sérült. A IV. rendű alperes tekintetében pedig meg kell jelölnie jogszabályhelyre történő hivatkozással keresetének jogalapját is. Rámutatott, a felperes beadványaiban keveredik a személyiségi jogsértésre illetve az Alaptörvény szerinti egyéb jogainak megsértésére való hivatkozás, és több esetben a konkrét személyiségi jogsértés sincs megjelölve.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban meghozott ítéletében megállapította, az I. rendű alperes azzal, hogy a felperest áthelyezte a II. rendű alperesi intézetbe, megsértette a magánélethez, továbbá az egészséghez és szabad vallásgyakorláshoz fűződő személyiségi jogait. A II. rendű alperes azzal, hogy a felperest nem a jogszabályi előírásoknak megfelelő egy főre jutó alapterületű

zárkában helyezte el, megsértette az emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát, míg azzal, hogy az elhelyezésére szolgáló objektumban a hétféle telefonálási lehetőség és a családi beszélő nem volt biztosított, megsértette a magánélethez és egyenlő bánásmódhoz fűződő személyiségi jogát. Az I. rendű alperest 550.000,- Ft, míg a II. rendű alperest 200.000,- Ft megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Határozatának indokolása szerint ítéletének jogi indokai megegyeznek az alapeljárásban meghozott ítéletében kifejtettekkel. Azokat annyiban egészítette ki, hogy rámutatott, a felperes követelését szinte minden tényállási pont tekintetében az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek, valamint a tisztességes eljáráshoz fűződő jogának megsértésére alapította, az általános hatáskörű bíróság azonban alapjogi ítélezést nem folytat, a tisztességes eljáráshoz való jog pedig nem minősül személyiségi jognak.

Az 1. pontban szereplő kereseti hivatkozás kapcsán kifejtette, az olyan parancsnoki intézkedésen alapult, melynek nincs indokolása, ezért nem ítélt meg, hogy valóban jogszerűen és indokoltan járt-e el az I. rendű alperes az átszállítás elrendelésekor. Megállapította, az intézkedés jogszabálysértő, azzal az I. rendű alperes megsértette a felperes magánélethez, családi élethez fűződő személyiségi jogát, mivel ésszerű, racionális indoka az átszállításnak nem volt.

A kereset 2-3. pontjaiban írt magatartások tekintetében rámutatott, a Bvtvr. olyan kötelező rendelkezést nem tartalmaz, amely szerint a bv intézeten kívüli külső személyek bevonásával lenne kötelező az egyéni vallásgyakorlás és a pszichológiai kezelés jogának biztosítása, mivel azonban az átszállítás sértette a felperes személyiségi jogait, a korábbi elhelyezéséről szolgáló bv intézetben pedig a pszichológusával való konzultáció lehetősége adott volt, az I. rendű alperes magatartásával megsértette a felperes lelki egészséghez és szabad vallásgyakorlásához fűződő személyiségi jogait.

A 4-9. pontok kapcsán kifejtette, azok tulajdonképpen a tárgyalásra való felkészüléshez fűződő jog megsértését taglalják, kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedést azonban nem talált. A II. rendű alperes a felperes fogvatartásának időtartama alatt folyamatosan fejlesztette számítógépes hálózatát, a joganyagokhoz való hozzáférést. Hangsúlyozta, a laptop zárkában tartása tárgykörében az ügyészi állásfoglalás nem vehető figyelembe, a felperes II. rendű alperesnél történt elhelyezésekor ugyanis a ... Megyei Bíróság nem volt a rendelkezési jogkör gyakorlójának minősíthető, így engedélye sem lehetett mérvadó.

A 6. ponttal kapcsolatosan álláspontja az volt, bár a felperes a befogadásakor jelezte a minősített adatot tartalmazó okirat létét, mégsem érte hátrány azzal, hogy ezt a II. rendű alperes figyelmen kívül hagyta. Az embertelen befogadásra való hivatkozását saját előadására figyelemmel találta alaptalannak. Megállapította viszont, hogy a túlsúfolt zárkában történt elhelyezés sértette a felperes emberi méltóságát. Hangsúlyozta, az elhelyezés a II. rendű alperes érdekkörébe tartozott, így annak megváltoztatása is, amelyet a későbbiekben meg is valósított.

A keresetlevél 10. pontjával összefüggésben kifejtette, valóban késedelmesen kézbesítették az ügyészégi iratokat, a felperest azonban emiatt joghátrány nem érte.

A 11/ a)-b) pontok vonatkozásában megállapította, a II. rendű alperes nem biztosította a hétféle telefonálás és családi beszélő lehetőségét, ezzel megsértette a felperes magánélethez és egyenlő elbánáshoz fűződő személyiségi jogát.

A 12. pont kapcsán a vagyoni kártérítési igény jogalapját megalapozottnak találta, azonban mivel az összecszerűség tárgyában további bizonyítás nem folytatható le, általános kártérítésnek van helye.

A 13. pont vonatkozásában úgy foglalt állást, hogy a II. rendű alperes magatartása nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét, mert egyik sétaudvar sem fedett. Kiemelte, a Bvtvr.-ben sem szerepel fedett sétaudvarok létesítésére vonatkozó kötelezettség.

A 14. pont kapcsán köztudomású tényként rögzítette, hogy a magyarországi bv intézetek túlsúfolttsága miatt a poloskamentesség objektíve nem biztosítható. A II. rendű alperest ezen alapuló felelősség akkor terhelné, ha elmulasztotta volna a poloskairtást, de e kötelezettségének eleget tett.

A 15. pontban megjelölt jogsértés ténye nem nyert bizonyítást.

A 16. pontban írt körülményre alapított sérelemdíj iránti követelést hátrány bekövetkeztének hiánya miatt utasította el.

A 17. pont kapcsán rámutatott, a szándékos és a felperes pszichikai kifárasztására irányuló Hess-lámpa alkalmazása nem nyert bizonyítást, míg a biztonsági fokozatba történő besorolás felülbírálatára a polgári jogvita keretében nincs lehetőség.

Összességében a II. rendű alperes relációjában a 2., 3., 13., 14., 15., 17., 18. pontokban rögzítettek tekintetében nem talált jogsértést, az 5., 7., 8., 9., 10. és 16. pontokban írtak kapcsán álláspontja az volt, a jogsértés ténye ugyan fennáll, a felperest azonban hátrány nem érte.

A Pp. 206. §-ában biztosított mérlegelés jogkörével élve az 1. pont szerinti kereseti kérelem alapján az I. rendű alperest 500.000,- Ft, míg a 3. pontban rögzítettek kapcsán 50.000,- Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezte.

A 6. pontban szereplő – nem megfelelő zárméret miatti – személyiségi jogsérelemmel összefüggésben 50.000,- Ft, a hétvégi telefonálási lehetőség elvonása miatt 50.000,- Ft és a hétvégi beszélő hiánya kapcsán úgyszintén 50.000,- Ft sérelemdíj megfizetésére kötelezte a II. rendű alperest. A vagyoni kártérítési igények közül a II. rendű alperessel szemben a 12. kereseti pontban írtakat tartotta megalapozottnak 50.000,- Ft általános kártérítés erejéig.

A III. rendű alperes felelősségét értékelve kiemelte, a 2014. évi CLXIII. törvény 22. §-ában írt általános felügyeleti jogkör nem értelmezhető akként, hogy a büntetések végrehajtása során az ügyészséget irányítási jogosítványok illetnék meg. A perbeli esetben az illetékes ügyészi szervek a felperes panaszait mindenkor kivizsgálták, ezek tárgyában állásfoglalásokat hoztak, eljárásuk nem sértett jogszabályt vagy személyiségi jogot.

A IV. rendű alperes kártérítési felelősségét illetően kiemelte, a megismételt eljárás során előterjesztett keresetpontosításban vele szemben petitum nem került előterjesztésre, mivel azonban az alapeljárásban érvényesített követelésétől a felperes nem állt el, azt fenntartottnak tekintette és jogviszony hiányában ismételten elutasította.

Az ítélet ellen a felperes, valamint az I. és II. rendű alperesek éltek fellebbezéssel.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítását, másodlagosan az alperesek kereset szerinti marasztalását kérte. A felperesi jogi **képviselő** jogi álláspontja szerint a megismételt eljárásban sem történt meg a keresetben előadott tények vizsgálata, a bizonyítási eljárás lefolytatása. Az elsőfokú bíróság ítélete változatlanul nem felel meg a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltaknak, mert indokolási kötelezettségének nem tett eleget. A továbbiakban a felperes kifejezett kérésére adta meg a fellebbezés indokolását azzal, hogy a felperesnek az ügy tényállására, valamint a bizonyításra tett előadásaival és jogi következtetéseivel egyetért. A felperes véleménye szerint az elsőfokú bíróság nem volt hajlandó elbírálni összes kereseti kérelmét, törvénysértő módon még felemlítés szintjén sem értékelte az általa hivatkozott bizonyítékokat és az indítványozott tanúkat sem hallgatta meg. A 15. számú kereseti pont tekintetében hivatkozott a Győri Törvényszék elsőfokú és a Győri Ítéltábla másodfokú határozataiban foglaltakra, amelyek azonos tényállás mellett megállapították a Hess-lámpa használatának személyiségi jogsértő voltát. Utalt a ...-i Törvényszék elsőfokú ítéletére is. A 16. pont kapcsán rámutatott, az elsőfokú bíróság maga rögzítette, hogy a II. rendű alperes nem foglalkoztatott fodrász szakképzettségű elítéltet, ilyen alkalmazottat sem szerződtetett, mégsem állapította meg az egészséghez fűződő személyiségi jogának sérelmét. Ezzel összefüggésben is hivatkozott a ...-i Törvényszék egyedi ügyben hozott elsőfokú ítéletére. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a 13. kereseti pontban foglaltakat nem bírálta el. Állította, a 3. számú sétaudvaron elhelyezett súlyzókat soha nem használhatta, míg minden más fogvatartott igen, ami sérti az egyenlő bánásmód követelményét. Hangsúlyozta, a kijelölt sétaudvar nem minden időjárásban alkalmas a szabad levegőn tartózkodásra. Ekörben hivatkozott a CPT jelentésre. Álláspontja szerint az első

fokon eljáró bíró nyíltan törvény- és jogszabálysértő módon – a II. rendű alperes érdekében – eltussolta az adott jogsértést. A 2. pont tekintetében kifejtette, az ítélet sérti a tételes törvényi szabályozást, a 6/1996. (VII. 11.) IM rendelet 93. § (1) bekezdését, valamint a Bvtvr. 36/A. § (1), (4) és (5) bekezdéseit. A 3. és 4. pontok vonatkozásában sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság helytelen indokolással utasította el tanúmeghallgatási indítványát, ezzel megalapozatlanná téve ítéletét. Véleménye szerint folyamatban volt pszichológusi kezelését lehetetlenítette el a II. rendű alperesi intézet. A 4-5., 7-9. pontok kapcsán fenntartotta a korábbi fellebbezésében foglaltakat és kiemelte, a II. rendű alperes szándékosan és nyíltan megszegte a jogszabályokat, mivel bármilyen szükségesség vagy kényszerítő ok nélkül korlátozta a védekezéshez fűződő személyiségi jogát. Az 5. pontban írtakkal összefüggésben kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet a keresetlevélben állított törvény- és jogsértés kapcsán nem foglalt állást, így azzal szemben érdemi fellebbezés sem terjeszthető elő. A 6. pont tekintetében sérelmezte, hogy az ítélet figyelmen kívül hagyta a **(szakértő neve)** igazságügyi pszichológus szakértőtől származó okiratot. A sérelemdíj mértékét is megaláznál tartotta, ezért visszautasította a megállapított 50.000,- Ft sérelemdíjat. A 7. pont tekintetében utalt a 4. pontnál kifejtettekre. Véleménye szerint bizonyított, hogy esetében sérült az egyenlő bánásmód követelménye. A 8. ponttal kapcsolatban kifejtette, az elsőfokú bíró konzekvensen nem volt hajlandó tudomást venni arról a tényről, hogy a II. rendű alperesi intézetbe szállítás időpontjában már a ...-i Ítéltábla mint másodfokú bíróság volt a rendelkezési jogkör gyakorlója, míg a 9. pont tekintetében utalt a 4. és 7. ponttal kapcsolatosan kifejtettekre. Álláspontja szerint a 10. ponttal összefüggésben az ítélet tévesen tartalmazza, milyen igényt bíralt el. A felperes itt valójában azt kifogásolta, hogy a II. rendű alperes az ügyvédjének írt ajánlott levelet tartotta vissza. Ezzel pedig megvalósult a személyiségi jogsértés és a védekezéshez fűződő jogának sérelme is. A 11/a.) és b.) pont tekintetében kifogásolta a megállapított sérelemdíj összegét, azt megaláznál tartotta. Ekörben ismételt utalt a Győri Törvényszék és Győri Ítéltábla első- és másodfokú határozataira, amelyek ugyanezen jogsértés kapcsán az elsőfokú ítéletben megállapított összeg tízszeresét határozták meg. A 12. pontban igényelt sérelemdíjról pedig az elsőfokú bíróság nem döntött, azt ítéletében nem bírálta el annak ellenére sem, hogy a vagyoni kártérítési igényt megállapíthatónak találta. A 13. pont tekintetében utalt a fellebbezésének 5-9. oldalain kifejtettekre, míg a 14. pont kapcsán sérelmezte a körletnaplók mint okirati bizonyítékok értékelésének mellőzését. A 16. és 18. pontokra nézve is fenntartotta az elsőfokú eljárás során általa kifejtetteket azzal, hogy – véleménye szerint – az elsőfokú bíróság nem volt hajlandó elbírálni igényét.

Az I. rendű alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset vele szembeni teljes elutasítását kérte. Kiemelte, a Bvtvr. 36. § (6) bekezdés a) pontja alapján az elítéltek szabad mozgáshoz és tartózkodási hely megválasztásához való joga szünetel, míg az elhelyezésre vonatkozó szabályokat a 21/1994. (XII. 30.) IM rendelet 2. §-a tartalmazza, melyre figyelemmel az I. rendű alperes jogszabályt nem sértett. Egyebekben kifejtette, **(szakértő neve)** pszichológus a ...-i Bv Intézetben volt kapcsolattartóként regisztrálva a perbeli időszakban hatályos 5/1998. (III. 6.) IM rendelet 1. § (4) és (6) bekezdése szerint, azonban a fogvatartottak egészségügyi ellátását a fogvatartó bv intézet végzi és csak akkor kerülhet sor külső intézmény igénybevételére, ha a megfelelő ellátás a bv szervezet keretein belüli intézetben nem biztosítható.

A II. rendű alperes fellebbezésében szintén az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a kereset vele szembeni teljes elutasítását kérte. Álláspontja az volt, nem helytálló az 5., 7-9. és 16. pontok vonatkozásában a jogsértés tényének megállapítása, valamint a 6., 11/a)-b) és 12. kereseti pontok alapján a II. rendű alperes marasztalása. Az 5. ponttal kapcsolatban hangsúlyozta, jogszabálysértés nem történt, a felperestől elvett tárgyak olyanok voltak, amelyek az IM rendelet 1. számú mellékletében nincsenek felsorolva, ezért azokat a fogvatartott nem tarthatja magánál. Megjegyezte, emiatt a felperest semmiféle bizonyított joghátrány sem érte. A 7. ponttal kapcsolatban kifejtette,

nem valósított meg jogsértő magatartást, amikor a felperes kérte, elbírálást követően engedélyezte a számítógépes irattanulmányozást. A 8. pont tekintetében rámutatott, a laptop nem tartozik a fogvatartottnál tartható tárgyak körébe, így annak kiadására már önmagában ezekből sincs jogszabályi lehetőség. Másrészről a keresetben hivatkozott bírósági végzés nem létezik, csupán egy bírósági átírat, ami viszont nem a rendelkezési jogkört gyakorló bírótól származik, és a rendelkezés a kibocsátó jogkörét is meghaladja, mivel arra a bíróságnak nincs hatásköre. A 9. pont kapcsán kiemelte, maximálisan próbált a felperes folyamatosan előadott kéréseinek, igényeinek megfelelően minél több időpontot biztosítani számára. A 16. ponttal kapcsolatban előadta, nincs olyan jogszabályi előírás, amely szakképzett fodrász alkalmazását írná elő, de az sem róható a terhére, hogy abban az időszakban fodrász szakképzettségű letartóztatott a bv intézetben nem volt. A 6. pont tekintetében hivatkozott felróhatósága hiányára, azt ugyanakkor nem vitatta, hogy a felperes elhelyezésének időszakában a jogszabály által előírt mozgástér nem minden esetben érte el a kívánatos 3 m²-t. Kiemelte, a befogadás időpontjában az alperesi intézet II. objektumának telítettsége 157 %-os volt, és figyelemmel kellett lennie a különböző elkülönítési szabályok megvalósulására is. Hangsúlyozta, a felperes elhelyezése során tekintetbe kellett venni suicid hajlamát is, ezért sem lehetett őt egyedül elhelyezni egy zárkában. Ekörben hivatkozott arra, hogy tudomása szerint a felperes 2014. januárjában és 2010-ben is öngyilkosságot kísérelt meg. A 11/a)-b) pontokkal kapcsolatban utalt a Bvtvr. 36. § (5) bekezdés e) pontjára, mely szerint az elítélt távbeszélő használatára a büntetés-végrehajtási intézet lehetőségei szerint jogosult. Állította, a látogatás biztosítása érdekében mindhárom épületében objektumonként az egyenlő bánásmód szabályait betartotta, hiszen az adott objektumon belül valamennyi, akár több száz fogvatartott tekintetében is egységes elvek és gyakorlat szerint biztosította a kapcsolattartást mind formájában, mind gyakoriságában. A fogvatartottak hétvégi telefonásáról, illetve látogatóik hétvégi fogadásról jogszabály nem rendelkezett, ezért jogsértő magatartást sem tanúsíthatott. Véleménye szerint nem tekinthető diszkriminatívnak, ha egy 3 objektumos bv intézetben, melyen belül jellegében és működésében is meglehetősen különböző objektumok találhatók, eltérő időben van lehetőség a telefonálásra, illetve az egyéb napirendi pontokra. A 12. pont tekintetében utalt a 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 244. § (2) bekezdésére, amely a hétvégi ügyvédi telefonálást kifejezetten tiltja.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet fellebbezésével nem támadott részének helybenhagyását kérte.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében előadta, a felperes jogorvoslati kérelmében lényegében az elsőfokú bíróság előtt tett állításait, nyilatkozatait ismételte meg.

A III. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet rá vonatkozó rendelkezésének helybenhagyására irányult, utalva annak helyes indokaira. Fenntartotta korábbi előadását, miszerint jogszabálysértő magatartást nem tanúsított. Kiemelte, az ügyészségnek az a feladata, hogy az előtte megindított vagy folyamatban lévő ügyben az eljárás rendjének megfelelően járjon el és intézkedjen, irányítási jogosítványai nincsenek.

A felperes és az II. rendű alperes fellebbezése **részben**, az I. rendű felperes fellebbezése **teljes egészében alapos**.

Az ítéletábra eljárásjogi szempontból mindenekelőtt az alábbiakat kívánja kiemelni:

A Pp. 73/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján az ítéletábra előtti eljárásban az ítélet ellen fellebbezést előterjesztő fél számára a jogi képviselő kötelező. A jogi **képviselő** közreműködése nélkül eljáró fél perbeli cselekménye hatálytalan (Pp. 73/B. § (1) bekezdés). Az ítéletábra előtti eljárásra előírt, kötelező jogi képviselő célja, hogy biztosítsa a fellebbezés szakszerűségét és azt, hogy valóban

indokolt esetben kerüljön sor az ítéltábla előtti jogorvoslat igénybevételére. Ez pedig azt jelenti, hogy a jogi **képviselő** szerepe nem csupán a képviselt személy helyettesítése, hanem a képviselt érdekeinek hatékony érvényre juttatása végett alakilag és tartalmilag egyaránt szakszerű fellebbezés előterjesztése. Az ítéltábla előtti eljárásban ezért kizárólag a jogi **képviselő** által elkészített fellebbezés tekinthető joghatályos fellebbezésnek. A jogi **képviselő** ellenjegyzett fellebbezéséhez csatolt, a fél által írt nyilatkozat hatálytalan, így a felperes által személyesen előterjesztettek a fellebbezési eljárásban nem voltak figyelembe vehetőek (hasonlóan: **Fővárosi Ítéltábla** FIT-H-PJ-2017.251.).

Az ügy érdemét tekintve az ítéltábla álláspontja a jogi alapvetéseket illetően a következő:

A jogvita elbírálására az állított jogsértés időszakából adódóan – osztva az elsőfokú ítéletben ekörben kifejtetteket – a 2013. évi V. törvény (Ptk.) rendelkezései az irányadók. A Ptk. a korábbi joghoz hasonlóan általános jelleggel védi a személyiségi jogokat (Ptk. 2:42. § (1) bekezdés). A 2:42. § (2) bekezdése generalklauzulaként rögzíti, hogy az emberi méltóságot és az abból fakadó személyiségi jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, míg a 2:43. §-a nem kimerítő jelleggel sorol fel egyes személyiségi jogokat. Főszabály szerint minden személyiségi érdek sérelmét okozó, illetve azt veszélyeztető magatartás jogellenes, mégis vannak olyan körülmények, amelyek fennállása esetén a személyiségi jogsértés jogellenessége kizárt. Ilyen a jogosult hozzájárulása, amit a Ptk. külön is megnevez, a jogos védelem, a szükséghelyzet, továbbá a jog kifejezett engedélye a sérelmes cselekvés tanúsítására jogszabály vagy szerződés felhatalmazása alapján (hasonlóan: Kommentár a Polgári törvénykönyvhöz szerkesztette Vékás Lajos/Gárdos Péter Wolters Kluwer Kiadó Budapest 2014. 126. oldal). Kizárt tehát a jogellenesség akkor, ha kifejezett jogszabályi engedély alapján lépi át valaki az oltalmazott magánautonómia egyébként védett határait. Erre utal a Ptk. 2:42. § (1) bekezdésében megfogalmazott korlát is. Ilyen felhatalmazásokat rögzítenek a büntetés-végrehajtásra irányadó jogszabályok és a felhatalmazásuk alapján készített utasítások, házirendek, melyeknek korlátai között van lehetőség a személyi szabadság korlátozására és az egyéb, személyiségi jogok sérelmét okozó magatartások tanúsítására. Így ha a büntetés-végrehajtásban résztvevő, vagy azt felügyelő szervek e rendelkezéseknek megfelelően járnak el, magatartásuk jogellenessége kizárt.

Amennyiben kizáró ok fennállta nem igazolható, a Ptk. objektív, illetve szubjektív szankciók alkalmazását teszi lehetővé. Az objektív, azaz felróhatóságtól független szankciók 98 bekezdés a)-e) pontjai) igénybevételére akkor van lehetőség, ha a személyiségi jogsérelem és a jogsértő magatartás között okozati összefüggés áll fenn. Objektivitása azt jelenti, hogy felróhatóságtól függetlenül kerülnek alkalmazásra. Szubjektív jogkövetkezményként a sérelemdíjat vezeti be a Ptk., mint közvetett kompenzációt, illetve pénzbeli elégtételt jelentő magánjogi büntetést a nemvagyoni kártérítés intézménye helyett. Mértékének megállapításához az eset összes körülményének vizsgálata szükséges. Mérlegelendő szempont a jogsértés súlya, esetleges ismétlődő jellege, a felróhatóság mértéke, valamint a jogsértésnek a sértettre és környezetre gyakorolt hatása. Lényeges ugyanakkor, hogy a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire – különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára – a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges (Ptk. 2:52. § (2) bekezdés). A rendelkezés helyes értelmezése szerint azonban a sérelmet szenvedett fél „az őt ért nemvagyoni sérelemért” követelhet sérelemdíjat, vagyis a sérelemdíj megítélésének feltétele a nemvagyoni sérelem bekövetkezése, nem elégséges hozzá a személyiségi jogsértés „ténye”, amely kifejezést a jogszabály a személyiségi jogsértés objektív szankcióinál használ. Nem szól ez ellen a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének a bizonyítás szükségtelenségére utaló szövegezése sem. Ezzel a jogalkotó valójában csupán a hátrány bizonyításának eljárásjogi kötelezettsége alól mentesíti az igényt érvényesítő felet. Mindezek

alapján a bíróság elutasíthatja a sérelemdíj iránti keresetet akár azért, mert az adott személyiségi jogsértés alkalmatlan arra, hogy nemvagyoni hátrányt okozzon, akár azért, mert köztudomású tények értékelésével arra a következtetésre jut, hogy ilyen jellegű sérelem nem állt elő a személyiségi jogában egyébként megsértett félnél, de az alperes is bizonyíthatja, hogy a felperest immateriális hátrány nem érte. Ugyancsak nem indokolt a sérelemdíjban való marasztalás, ha ún. bagatell jogsérelemről van szó. A sérelemdíjra okot adó nemvagyoni hátránynak ugyanis olyan fokúnak kell lennie, amely már igényel kompenzációt, egyben magánjogi, preventív jellegű büntetést, figyelemmel a sérelemdíj kettős funkciójára. Ha az elszenvedett sérelem nem olyan mértékű, amely a sértett fél oldalán másnemű – adott esetben pénzbeli – ellensúlyozást, a jogsértő oldalán pedig magánjogi szankciót igényelne, sérelemdíj alkalmazásának nincs helye (hasonlóan: BDT2017/4/47., BH2016.241.). Fontos kiemelni ugyanakkor, hogy a személyiségi jogsértés tényét a felperesnek kell bizonyítania (hasonlóan: Győri Ítéletábla Pf.I.20.344/2012/19.). A sérelemdíj fizetés kötelezettsége alóli mentesülés feltételeit – a kártérítési felelősség alóli mentesüléshez hasonlóan – a jogsértő személyére irányadó felelősségi rendszer alapján kell vizsgálni.

Meg kell különböztetni azonban a személyiségi jogoktól az alapjogokat, melyek megsértése csak akkor járhat sérelemdíj fizetési szankcióval, ha ahhoz jogszabály ilyen jogkövetkezményt fűz, illetőleg ha az alapjogsértés egyben személyiségi jogsérelmet is megvalósít. Több, részben a felperes által is meghivatkozott alapjogot sorol fel Magyarország Alaptörvénye. Ezeket az alapjogokat éppen a megsértésükhöz kapcsolódó, a személyiségi jogokétól eltérést mutató jogkövetkezmények miatt el kell határolni a személyiségi jogoktól. Ez utóbbiak jellemzője az abszolút szerkezet és az, hogy esetükben a védendő érdek közvetlenül az emberi személyiségből fakad, rajtuk keresztül az individuum, a személyiség lényegi elemeinek, a személy egyediségét, azonosságtudatát, környezetének értékítéletét meghatározó tulajdonságainak és külső megnyilvánulásainak védelmét szolgálják (BDT2016.3507., BDT2015.3337.). Ezzel szemben az alapjogi sérelem önmagában nem jár a személyiség sérelmével. Ilyen – eljárási jellegű – alapjog a tisztességes eljáráshoz való jog is, melynek sérelmére a felperes a megismételt eljárásban pontosított keresetében több ízben hivatkozott. E jog részelemei – így a jogorvoslathoz való jog is – ugyancsak eljárási alapjognak minősülnek, megsértésük így csak bizonyos többletkövetelmények teljesülése esetén eredményezheti egyúttal valamely személyiségi jog sérelmét is (EBH2007.1598., BH2008.12.). Azt, hogy a különböző jogszabályokban az eljárások résztvevői számára biztosított eljárási alapjogokat, a tisztességes eljáráshoz fűződő jogot maga a jogalkotó sem tekintette személyiségi jognak, alátámasztja, hogy azt pl. a Pp. 2. §-ában külön is nevesítette, külön jogkövetkezményként kapcsolva hozzá a sérelemdíj fizetési kötelezettséget, amely alapvetően a személyiségi jogsértés szankciója (hasonlóan: BDT2016.7-8.97.). Ez a rendelkezés azonban – miután a polgári eljárások szabályait tartalmazó kódex része – a büntetőeljárás egyes szakaszaira nem irányadó. Azokban a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) rendelkezéseit kell alkalmazni. Természetesen ezekben is érvényesülnie kell a tisztességes eljárás követelményének, amit alapvető szinten az Alaptörvény deklarál. Ehhez azonban a jogalkotó nem fűzi a sérelemdíj fizetés jogkövetkezményét, így a büntetőeljárás bármely részében elkövetett eljárási alapjogsértés önmagában nem jelent alanyi jogot sérelemdíjra. Az erre irányuló követelés ilyen esetben csak akkor lehet alapos, ha – a fentiekben kifejtettek szerint – egyben valamely személyiségi jog sérelmét is okozza (hasonlóan: BDT2016.7-8.97. számú döntés I. és II. tétele). Ennek kapcsán a bizonyítás a Pp. 164. § (1) bekezdésének megfelelően a sérelemdíjat igénylő felet terheli.

A felperes keresetében tartamilag arra hivatkozott, hogy az I-III. rendű alperesek a közhatalom gyakorlása során, azzal összefüggésben sértették meg személyiségi jogait, ezért a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének utaló szabálya folytán a sérelemdíj iránti követelés megalapozottságához a Ptk. 6:548. § (1) bekezdésének speciális és a deliktualis kárfelelősség (Ptk. 6:519. §) általános feltételeinek

fennálltát kellett bizonyítania, csakúgy mint vagyoni kártérítési igénye esetében. A felelősség alóli mentesüléshez vezethet valamely jogellenességet kizáró körülmény fennállta, az előreláthatóság, illetőleg a felróhatóság hiánya. Az új Ptk. hatályba lépésével nem változott ugyanakkor a gyakorlat atekintetben, hogy csak kirívóan súlyos jogsértés vezethet a közigazgatási, ügyészégi jogkörben okozott kár megtérítéséhez (hasonlóan: eBDT2008.1817.), ezzel a már hivatkozott utaló szabály folytán a sérelemdíj megítéléséhez is.

Az egyes kereseti pontokat illetően az ítéletábra álláspontja a következő:

1.) A felperes keresetében sérelemdíjat igényelt az I. rendű alperessel szemben arra hivatkozással, hogy nem jogerős elítélését követően az I. rendű alperes a jogszabályok rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyásával, megsértésével, jogtalanul helyeztette át a II. rendű alperesi bv intézetbe. Állította, az intézkedés szankciós jelleggel történt, miután az **(elektronikus média neve)** újságírójával riportsorozatot kívánt készíteni ügyeiről, amit viszont az I. rendű alperes parancsnoka nem tartott helyesnek annak ellenére, hogy azt a rendelkezési jogkört gyakorló bíróság engedélyezte. Lakóhelye a ...-i BV Intézet illetékességi területén volt, így az indokolatlan, jogszabálysértő áthelyezés ellehetetlenítette a családjával, illetve jogi **képviselőjével** való kapcsolattartást. Átszállításával – álláspontja szerint – sérült a családi élethez, a tisztességes eljáráshoz, ezen belül a védelemhez fűződő alapjoga, miután a kapcsolattartás hozzátartozóival és jogi **képviselőjével** elnehezült. Ezen túlmenően az I. rendű alperes a jogorvoslatot sem biztosította. Keresetének jogalapjaként a 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 237. §-ára hivatkozott.

Nem ért egyet az ítéletábra az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával atekintetben, hogy az I. rendű alperes kártérítési felelőssége az áthelyezéssel kapcsolatban fennáll. A szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet (továbbiakban: R.) 237. §-ának (1) bekezdés a) és f) pontjai alapján az előzetes letartóztatott más intézetbe szállításáról nem az I. rendű alperes, hanem a rendelkezési jogkört gyakorló bíróság vagy ügyészség jogosult dönteni. Az I. rendű alperes feladata pusztán az, hogy ha az ilyen döntés szükségességét észleli, akkor erről a rendelkezési jogkör gyakorlóját értesítse. A büntetés-végrehajtási intézetek kijelöléséről szóló 21/1994. (XII. 30.) IM rendelet 2. §-a szerint az előzetesen letartóztatottakat a nem jogerős ítélet meghozatala után a bíróság engedélyével az ítéletben megállapított végrehajtási fokozatnak megfelelő büntetés-végrehajtási intézetben lehet elhelyezni. Az életfogytig tartó fegyházbüntetés végrehajtására az I. rendű alperes a II. rendű alperest szokta kijelölni. A Büntetések és intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. tvr. (Bvtvr.) 24. §-ában írt, a lakóhelyhez legközelebb eső büntetés-végrehajtási intézetben történő elhelyezés pedig a jogszabály egyértelmű szövege szerint nem kötelezettség, hanem csupán lehetőség. A mérlegelési tevékenység eredményeként meghozott döntés kapcsán jogsértést csak akkor állapíthatna meg a bíróság, ha a döntést megelőző mérlegelés kirívóan jogellenes vagy a felperessel szemben visszaélésszerű lett volna, a rendelkezésre álló adatok alapján azonban ez nem bizonyított. Az I. rendű alperes a felperes nem jogerős elítéléséhez, büntetéséhez igazodó, megfelelő intézményt jelölt ki a bíróság hozzájárulásával. Jogszabálysértés tehát egyáltalán nem történt.

Megjegyzi az ítéletábra, téves az a felperesi álláspont, hogy az I. rendű alperes nem a rendelkezési jog jogosultját kereste meg az áthelyezéssel kapcsolatban, mivel a Be. 341. §-ának (2) bekezdése, 356. §-a, illetőleg 358. §-a alapján a másodfokú bíróság eljárása akkor kezdődik, amikor az elsőfokú bíróság felterjesztése folytán az iratok a másodfokú bírósághoz megérkeznek. A perben bizonyítatlan maradt, hogy 2014. április 8-án az iratok felterjesztésére már sor került-e, a bizonyítatlanság terhe azonban a felperesre esik a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján. Amennyiben tehát nem a ...-i Törvényszék volt a rendelkezésre jogosult, az ő kötelezettsége lett volna, hogy

továbbítsa a kérelmet a másodfokú bíróságnak, az esetleges mulasztás sem róható tehát az I. rendű alperes terhére, így kártérítési felelősségét sem alapozhatja meg.

Szintén alaptalan a felperes jogorvoslati jog hiányára való hivatkozása, ami a fentiekből következően nem minősül személyiségi jognak. Megjegyzi az ítéletábra, a jogorvoslathoz való alapvető jognak is csak a rendes jogorvoslatok minősülnek (3059/2016. (III. 22.) AB végzés 3124/2015. (VII. 9.) AB határozat).

A fentiekre tekintettel az ítéletábra a felperes keresetét e tényállási pont tekintetében alaptalannak találta.

2.) A felperes sérelmezte, hogy a II. rendű alperes a pünkösdi időszakban kérésére nem biztosította sem a vallás gyakorlásához szükséges pasztorális tevékenységet, sem pedig a szentmisét.

Ennek kapcsán lényeges, hogy a felperes 2014. június 5-én érkezett a II. rendű alpereshez. Az ugyanakkor kelt egyéni kezelési utasítás 17. pontja a vallásgyakorlást egyénileg engedélyezte számára. Az egyházak, a vallásfelekezetek és a vallási közösségek jogállásáról 2011. évi XXVI. törvény 3. §-ának (1) bekezdése alapján a felperest megilleti a vallásgyakorlás joga, ahogyan ezt a jogot az Alaptörvény is rögzíti (VII. cikk (1) bekezdés), a vallás szabadságához tartozóként, annak részjogosítványként nevesítve a vallásgyakorlás szabadságát. A Bvtvr. 36/A. § (3) bekezdése értelmében viszont ez korlátozható a szabadságvesztés végrehajtása során: az elítélt eltiltható az istentiszteleten való részvételtől, ha az a büntetés-végrehajtási intézet rendjét vagy a biztonságot veszélyezteti. A R. 93. §-a tartalmazza a vallásgyakorlásra vonatkozó részletszabályokat. A 93. § (1) bekezdése értelmében az elítélt részére a vallásgyakorlásával kapcsolatos törvényben meghatározott jogok gyakorlását a házirendben meghatározott időben és módon az intézet biztosítja. A (3) bekezdés szerint pedig a vallás gyakorlása nem sértheti az intézet rendjét és biztonságát.

A fentiekből következően tehát a lelkiismeret és vallásszabadsághoz fűződő jog részét képező vallásgyakorlás joga a jogszabályok által meghatározott körben, a szükséges és arányos mértékben korlátozható az elítéltek esetében. A felperesre vonatkozó, június 5-től hatályos egyéni kezelési utasítás a közösségi vallási eseményeken való részvételtől való eltiltást tartalmazta, az egyénit nem. A szeptember 11-től hatályos viszont a csoportos részvételt is engedélyezte. E döntéseket a II. rendű alperes nyilvánvalóan mérlegeléssel hozta meg a Bvtvr. 36/A. §-ának (3) bekezdésére is figyelemmel, ami nem kirívóan okszerűtlen és jogszabályt sem sért. A vallás gyakorlásától nem zárta el, csupán annak módját szabályozta törvényes korlátokkal, figyelemmel a szabadságvesztés büntetés tényére.

Helytálló az a II. rendű alperesi hivatkozás is, hogy a pünkösdi istentiszteleten való részvételt csak már jóval annak július 9-i időpontját követően kérte a felperes, így értelemszerűen nem volt teljesíthető. Egyéni szentmise tartásának engedélyezésére pedig a R. 93. § (3) bekezdése értelmében a II. rendű alperes nem volt köteles.

A felperes sérelmezte azt is, hogy a II. rendű alperes nem engedélyezte számára az általa megnevezett lelkésszel való kapcsolattartást. Azt azonban nem jelölte meg, hogy a II. rendű alperes ennek kapcsán milyen kirívó jogszabálysértést követett el, ahogyan a III. rendű alperes kártérítési felelősségének jogalapját sem jogszabályhelyre történő hivatkozással. De a bv intézet – a fentebb kifejtettek szerint – erre nem is köteles. A II. rendű alperes magatartásának megítélésénél nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy felvette a kapcsolatot az illetékes egyházmegyékkel engedélyük beszerzése céljából, de időközben a felperest más bv intézetbe szállították. Megjegyzi az ítéletábra, a bv intézet börtönlelkészének szabadsága idejére a helyettesítés is biztosított volt, így

a felperes vallásgyakorláshoz való joga a jogszerű szabadságelvonás alatti jogszerű korlátokon túlmutatóan nem sérült.

Figyelemmel arra, hogy a II. rendű alperes részéről jogszabálysértés nem volt megállapítható, a felügyeleti szervként eljáró III. rendű alperessel szemben előterjesztett kártérítési igény is megalapozatlan.

3.) A felperes e kereseti pont tekintetében sérelmezte, hogy mind a II. rendű alperes, mind az I. rendű alperes megakadályozta saját pszichológusának igénybevételét. Véleménye szerint a jogszabály alapján megilleti az a lehetőség, hogy intézetben kívüli pszichológus segítségét vegye igénybe. Állította, azzal, hogy ezt nem biztosították számára, sérült a testi és lelki egészséghez fűződő személyiségi joga. Keresete jogalapjaként a Bvtvr. 2. § (3) bekezdésére és 116. § (6) bekezdésére hivatkozott.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az I-II. rendű alperesek tekintetében nem sértették a felperes személyiségi jogait. A fogvatartottak egészségügyi ellátásáról szóló 5/1998. (III. 8.) IM rendelet 1. § (4) bekezdése értelmében ugyanis a felperes ellátását elsősorban a bv intézetnek, illetőleg a büntetés-végrehajtás központi kórházának kell biztosítani és a fogvatartott ezt az ellátást köteles igénybe venni. A Bvtvr. 32. § (2) bekezdés a) pontja alapján a felperesi fogvatartott szabad orvosválasztásának joga korlátozott. Ez értelemszerűen vonatkozik a pszichológusra is, mint az egészségügyi ellátásban résztvevő személyre. Mivel jelen esetben a bv intézetben a pszichológiai gondozás megoldott volt, a felperest nem illette meg az a jog, hogy saját pszichológusa gondozza. Az erre épülő követelés jogalapja ezért nem áll fenn (hasonlóan: Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.031/2015/4.).

4.) A felperes állítása szerint az I-II. rendű alperesek a büntető ügyének másodfokú tárgyalására történő felkészülésének ellehetetlenítése céljából nem voltak hajlandók biztosítani a teljes nyilvános joganyaghoz történő hozzáférést, a saját laptop használatát, illetve a CD Jotár használatát időben is korlátozták. Sérelmezte, hogy a III. rendű alperes felügyeleti jogkörében eljárva nem intézkedett a jogsértések megszüntetése érdekében. Ezzel valójában alapjogi sérelemre utalt.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (4) bekezdése szerint a büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. Ezzel szemben a személyiségvédelem előfeltétele az, hogy a védendő érték kifejezetten a szubjektumhoz, az egyéniséghez kapcsolódjon. A védelemhez fűződő jog esetében viszont a védendő érték nem közvetlenül az ember személyiségéből fakad, hanem az állami közreműködés mellett zajló eljárások megfelelő funkciójú megvalósítását, ezek érvényesülését szolgálja. A felperes sérelmei ekként a büntetőeljárás során rendelkezésre álló jogorvoslati eszközök révén nyerhetnek orvoslást, személyiségi jogi alapon azonban a Ptk. 2:52. §-ában foglalt jogkövetkezményt nem érvényesíthet (hasonlóan: Fővárosi Ítéltábla 1.Pf.20.270/2016/16/II.).

Megjegyzi az ítéltábla, a felperes alaptalanul hivatkozik a Római Egyezmény 6. §-ára is, mivel annak rendelkezései jelen eljárásban közvetlenül nem alkalmazhatók, ezt támasztja alá a civilisztikai kollégiumvezetők 2015. május 18-19. napján tartott országos tanácskozásán elfogadott azon álláspont is, amely szerint az eljárásjogi alapjogok megsértése miatt indított perek jogalapja nem a Római Egyezmény, hanem a megsértett eljárási jog (hasonlóan: Kúria Pfv.IV.21.699/2016/4.).

Ide sorolhatók a kereseti kérelem 5., 7-9. pontjaiban sérelmezett magatartások is:

5.) A felperes állítása szerint a II. rendű alperesi intézmény dolgozói hivatali hatalmukkal szándékosan visszaélve, súlyos joghátrányt okozva intézménybe történő befogadásakor elvették tőle a rendelkezési jogkört gyakorló bíróság által elektronikus adathordozón kiadott büntetőeljárási anyagot. Ezzel megsértették a tárgyalásra való felkészülkéshez és a védekezéshez való jogát.

7.) A felperes itt azt sérelmezte, hogy a II. rendű alperes egyáltalán nem biztosította a törvény által alanyi jogon kötelező számítógépes iratismertetést a rendelkezési jogkört gyakorló bíróság által kiadott anyagok tekintetében, elvette tőle a ...-i Bv Intézetben biztonsági szempontból átvizsgált, hivatalos engedéllyel magánál tartott dvd olvasóját.

8.) E ponthoz kapcsolódó igénye alapjaként azt adta elő, hogy a II. rendű alperes nem volt hajlandó kiadni a rendelkezési jogkört gyakorló bíróság által kiadni rendelt CD Jogtárát is tartalmazó laptopot, ezzel korlátozta őt büntetőeljárási jogaiban és megsértette a védekezéshez, tárgyalásra való felkészüléshez fűződő jogát. A III. rendű alperes felelősségét abban látta, hogy a jogsértéseket észlelve nem intézkedett.

9.) A felperes sérelmezte, hogy a II. rendű alperes korlátozta a joganyagokhoz való hozzáférés idejét, a június 6. és október 18. közötti szombatokon és vasárnapokon azt nem tette lehetővé.

Az itt felsorolt alperesi magatartások kapcsán lényeges, hogy jogszabályokban (Bvtvr., R.) korlátozó rendelkezések érvényesültek az adott időszakban, ahogyan ezekkel összhangban a II. rendű alperes házirendjében is, így sem az I., sem a II. rendű alperes nem járt el jogellenesen. A felperes sérelmezett eljárási jogai érvényesítését ugyanis nem lehetetlenítette el, csupán a jog adta keretek közt korlátozta, majd miután az arra jogosult III. rendű alperes mint felügyeleti szerv úgy rendelkezett, mindezeknek nagyobb teret engedett. Nem valósult meg tehát egyik alperes részéről sem olyan kirívó jogsértés, amivel összefüggésben a felperest kár, hátrány érte volna, illet nem is tudott előadni. Mivel pedig sem alapjogi, sem ahhoz kapcsolódó személyiségi jogsérelem nem érte az e pontokban rögzített magatartásokkal összefüggésben, az ezekre alapított kereseti kérelem alaptalan.

6.)

a) A felperes kártérítési igényét a II. rendű alperessel szemben arra alapította, hogy az intézet vezetői annak ellenére helyezték el 9. személyként egy nyolcszemélyes zárkában, hogy tudomásuk volt a birtokában lévő minősített iratokról, államtitkokról, ezáltal minősített adattal visszaélés bűncselekményébe kényszerítették.

b) Sérelmezte azt is, hogy a II. rendű alperes annak ellenére helyezte el közösségben pszichés nyomás gyakorlása céljából, hogy anyagából szükségszerűen tudniuk kellett, nem bírja a közösségbe helyezést.

c) Kifogásolta továbbá, hogy az elhelyezésére szolgáló zárka a jogszabályban előírt légköbméterrel, illetve alapterülettel nem rendelkezett, ezáltal az emberi méltósághoz fűződő személyiségi joga sérült. Módosított keresetében a II. rendű alperest 500.000,- Ft, míg a c) pont alapján a IV. rendű alperest 250.000,- Ft sérelemdíj megfizetésére kérte kötelezni.

A II. rendű alperes ellenkérelmében nem vitatta, hogy a zárkaméret nem felelt meg a vonatkozó jogszabályi előírásoknak, felelőssége kimentéseként befogadási kötelezettségére, illetve felróhatósága hiányára hivatkozott.

A IV. rendű alperes ellenkérelmében hangsúlyozta, a felperes az elhelyezésével kapcsolatos igényét az önálló jogi személyiséggel rendelkező II. rendű alperessel szemben köteles közvetlenül érvényesíteni.

A 6/a) pontban szereplő minősített adatokhoz kapcsolódóan az ítéletábra teljes mértékben egyetért az elsőfokú bíróság álláspontjával kiegészítve azt azzal, hogy a felperes e tényállítás tekintetében konkrétan meg sem jelölte, hogy mely személyiségi joga sérült. Valójában megállapítható, hogy ezzel sem materiális, sem immateriális hátrány nem érte, ezért sérelemdíj iránti igénye eleve megalapozatlan.

A b) pont tekintetében szintén nem bizonyított, hogy a felperes lelki egészséghez fűződő személyiségi joga sérült volna, erre vonatkozó tényállítást maga a felperes sem tett.

A c) pontnál helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a IV. rendű alperes, mint absztrakt jogalany nem lépett közvetlen jogviszonyba a felperessel. A büntetés-végrehajtási tevékenységet az állam önálló jogalanyisággal rendelkező szervein keresztül végzi, pontosan meghatározva feladataikat, szabályozva eljárásukat, utalva felelősségükre, ezért a perben érvényesített jogsértésért nem az állam, hanem a büntetés-végrehajtási intézet felel (hasonlóan: Kúria Pfv.IV.21.654/2015/11., Pfv.IV.21.344/2015/6.). Ez ugyanakkor azzal a következménnyel is jár, hogy a felelősség alól a büntetés-végrehajtási szerv nem mentesülhet arra hivatkozással, hogy bizonyos – a fogvatartás alatt is megtartott személyiségi jogok érvényesülését elősegíteni hivatott – szabályokat, előírásokat más, ugyancsak kötelező szabályoknak való megfelelés miatt nem tudott betartani. Így a fogvatartottakkal közvetlen kártérítési jogviszonyba nem lépő állam – a már kifejtettek alapján – nem marasztalható, a felperes igényét a vele közvetlen jogviszonyban álló állami szervvel, a II. rendű alperesi büntetés-végrehajtási intézettel szemben érvényesítheti.

Azt a II. rendű alperes nem vitatta, hogy a 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet jogsértés időpontjában hatályos 137. § (1) bekezdése szerinti követelményeket nem tudta biztosítani. Utóbb az Alkotmánybíróság 32/2014. (XI. 3.) AB határozatában megállapította, hogy ez a rendelkezés nemzetközi szerződésbe és az Alaptörvénybe ütközik, ezért azt 2015. március 31-i hatállyal megsemmisítette. Kifejtette, a EJE-ben és az Alaptörvényben is szabályozott embertelen vagy megalázó bánásmód tilalmából az az absztrakt követelmény vezethető le, hogy a többszemélyes zárkában fogvatartottak részére biztosított élet- illetve mozgástérnek minden esetben el kell érnie azt a minimális mértéket, amely biztosítja számukra az emberi méltósághoz való alapjoguk sérelme nélküli elhelyezésüket valamely büntetés-végrehajtási intézetben. E minimális élet- illetve mozgástér biztosítása nélkül ugyanis olyan túlzásfolttság jön létre, amely megakadályozza az érintettekkel való, emberhez méltó és őket adottságaiktól függetlenül megillető bánásmódot, így embertelen, megalázó bánásmódnak, büntetésnek minősül. Több döntésében a Kúria is úgy foglalt állást, hogy személyhez fűződő jogot sért, ha jogszabályban meghatározott fogvatartási körülményeket az előírt minimális mozgástér biztosításával nem teszik lehetővé a fogvatartott számára (Kúria Pfv.IV.21.778/2010/4., Pfv.iv.22.372/2011/9.).

Mindezek alapján a felperes elhelyezésének során a megvalósított jogsértés önmagában alkalmas az emberi méltóság megsértésére. A II. rendű alperes ekörben az intézmény objektív körülményeire, a befogadási kötelezettségéből adódó zsúfoltságra hivatkozott. A R. 1. § (1) bekezdése szerint a rendelet a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásából a büntetés-végrehajtási szervezetre háruló részletes feladatokat határozza meg. Amennyiben a bv intézet az IM rendeletben meghatározott, a fogvatartás során irányadó kötelezettségét nem teljesíti, azzal felróható magatartást tanúsít. A bv intézetben az intézet kötelezettsége a jogszabályok betartása, a fogvatartott megfelelő elhelyezéséről való gondoskodás, ezért a felperest az intézményben ért sérelem miatt kártérítési felelősséggel tartozik (Kúria Pfv.IV.21.654/2015/11., Pfv.IV.21.344/2015/6.). Ez alól pusztán a létszámkorlát nélküli befogadási kötelezettségre hivatkozással – az utóbbi időben kialakult joggyakorlat szerint – nem mentesülhet akkor sem, ha a felperes fogvatartásának időszakában hatályos IM rendelet csak igen szűk körben tette lehetővé a befogadás megtagadását. Mindezek alapján a büntetés-végrehajtási intézetek felelősséggel tartoznak a befogadási kötelezettségéből adódó, túlzásfolttság miatt előállott személyiségi jogsérelmekért. Az ítéletábra ennek megfelelően

egyetért az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával a II. rendű alperes felelősségét illetően. Annyiban osztotta viszont a felperes fellebbezési érvelését, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított összeg nem áll arányban a személyiségi jogsértés súlyával, ezért az ügy összes körülményeit, a jogsértés időtartamát, súlyát, valamint a felperes oldalán bekövetkezett immateriális hátrányt figyelembe véve a Pp. 206. § (3) bekezdésében biztosított mérlegelési jogkörében eljárva a sérelemdíj összegét 150.000,- Ft-ra emelte fel, míg ezt meghaladóan a felperes fellebbezését e pont kapcsán alaptalannak ítélte.

10.) A felperes az Alaptörvényre hivatkozva sérelmezte, hogy a II. rendű alperes jogszabálysértő módon, késedelmesen továbbította vagy adta ki számára beadványait. Az ítéletábra egyetért az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával: az általános hatáskörű bíróságok alapjogi ítélezést nem folytatnak, személyiségvédelmi per emiatt az Alaptörvényre közvetlenül nem alapítható (hasonlóan: Debreceni Ítéletábra Pf.II.20.312/2008/7., Kúria Pfv.IV.20.106/2009/4.). Egyebekben az sem bizonyított, hogy az esetleges késedelem miatt a felperest bármilyen jellegű hátrány érte volna, ez pedig a sérelemdíj megalapozottságát akkor is kizárná, ha ennek kapcsán valamely személyiségi joga sérül.

11.)

Felperes vagyoni és sérelemdíjra irányuló igényét arra alapozta, hogy a II. rendű alperes nem biztosította számára a családi kapcsolattartást hétfégi telefonálás lehetőségével, illetve korlátozta a hétköznapi telefonálás időkeretét családjával és jogi **képviselőjével**. Előadta, a II. számú objektumban elhelyezett személyeket nem azonos jogosultságok illették meg az I. illetve a III. számú objektumban elhelyezettekkel. A III. rendű alperest ezzel összefüggésben a felügyeleti jogkör ellátásának elmulasztása miatt kérte sérelemdíj megfizetésére kötelezni. Vagyoni kártérítési igényét arra alapította, hogy a bv intézet hét közben kiemelt, példátlanul magas tarifadíjakkal biztosította, ráadásul csúcsidőben a telefonálási lehetőséget, mellyel számára kárt okozott. Álláspontja az volt, az alperesek mindezen magatartásukkal megsértették az egyenlő bánásmód követelményét, valamint a családi élethez fűződő személyiségi jogát.

A II. rendű alperes ellenkérelmében kifejtette, intézkedése nem tekinthető diszkriminatívna, mivel a bv intézet három objektumos, melyek jellegükben, működésükben meglehetősen különbözőek, így eltérő időben van lehetőség a telefonálásra, illetőleg az egyéb napirendi pontokra. Az intézet házirendjében mindegyik objektumra más napirendi pontok vonatkoznak, figyelemmel azok sajátosságaira. Az előzetes letartóztatás foganatosítására a II. számú objektum van kijelölve, Az itt dolgozó személyi állomány létszáma mellett nem volt megvalósítható a hétfégi telefonálás, illetve a telefonálás ellenőrzésének lehetősége. Kiemelte, a felperes állításával szemben a II. számú objektumban lévő valamennyi fogvatartottra egységes elvek és gyakorlat vonatkozott mind a kapcsolattartás formái, mind gyakorisága terén. Kifejezetten hangsúlyozta, a fogvatartottak számára biztosítandó hétfégi telefonálásra, illetve hétfégi látogató fogadásról kizárólag a Bvtvr. 36. § (5) bekezdés e) pontja rendelkezik, melynek értelmében a fogvatartott a távbeszélő használatára a bv intézet lehetőségei szerint jogosult.

Az ítéletábra e kereseti követelés tekintetében egyetért a II. rendű alperes jogi álláspontjával. Az erre irányuló jogvita eldöntésekor is abból kell kiindulni, hogy ha a felperes arra hivatkozik, hogy a közhatalom gyakorlása során sérült valamely személyiségi joga, a sérelemdíj és a kártérítés iránti követelés megalapozottságához a Ptk. 2:52. § (2) bekezdésének és 2:53. §-ának utaló szabályai folytán a Ptk. 6:548. § (1) bekezdésének speciális és a 6:519. § szerinti általános kártérítési felelősségi elemek meglétét kell bizonyítania. Továbbra is irányadó azonban, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kár, illetőleg az ilyen magatartásra visszavezethető sérelemdíj megítéléséhez csak

kirívóan súlyos jogszabálysértés vezethet. Amennyiben tehát a II. rendű alperes részéről nincs kirívó jogszabálysértés, akkor a sérelemdíj és a kártérítés iránti igény is megalapozatlan.

Az ítéletábra elsődlegesen rögzíti, hogy az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatti elmarasztaláshoz elengedhetetlen a védett tulajdonság és az állított hátrány közötti oksági kapcsolat valószínűsítése (EBH2010.2272. számú határozat). A felperes felhívás ellenére sem jelölte meg, hogy a II. rendű alperes az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvtv.) 8. §-ában rögzített mely védett tulajdonságát sértette meg. De azt sem állította, hogy a II. számú objektumhoz képest a személyére tekintettel hátrányos megkülönböztetésben lett volna része. Pusztán arra hivatkozott, hogy a II. számú objektumban a telefonálási lehetőségek eltértek a többi objektumban biztosítottaktól. Az egyenlő bánásmód megvalósulását viszont ilyen körülmények között nem lehet egységesen az összes objektumra azonosan vizsgálni, egyező feltételek biztosítását elvárni. Azonos feltételeket egy objektumon belül kell teremteni. Ebből következően a felperes személyére nézve hátrányos megkülönböztetés nem történt, hiszen a II. objektumban minden fogvatartottat az övével azonos lehetőségek illettek, hivatkozása tehát alaptalan. Lényeges, hogy a R. 92. § (1) bekezdése tartalmazza a távbeszélő használatára vonatkozó szabályokat, mely szerint a házirend előírásainak megfelelően az elítélt az intézet által kijelölt távbeszélőt használhatja. Ezen túlmenően kötelezettséget a II. rendű alperes részére csupán a Bvtvr. 36. § (5) bekezdése ír elő, melynek e) pontja értelmében a távbeszélő használatára a büntetés-végrehajtási intézet lehetőségei szerint jogosult a fogvatartott. Ebből következően a jogszabályi kereteket – és ezáltal a II. rendű alperes kötelezettségeit – a Bvtvr. 36. § (5) bekezdés e) pontja, a 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet, valamint a bv intézet házirendje szabja meg. A felperes ugyanakkor maga sem állította, hogy irányadó jogszabályi kötelezettségeit a II. rendű alperes megszegte volna. Mindezek alapján tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság ezzel összefüggésben a személyiségi jogsértés tényét, ezért az ítéletábra a kereseti kérelmet e pont tekintetében is elutasította.

12.) A felperes sérelmezte, hogy a jogi **képviselőjével** való telefonos kapcsolattartásra kizárólag délelőtti időpontban biztosított a II. rendű alperes lehetőséget kérelmei ellenére. Ezzel kapcsolatos vagyoni kártérítési igényét a felperes arra alapította, hogy a 16 óra utáni telefonálás lényegesen kedvezőbb tarifával történik, a hétvégi pedig még olcsóbban.

A II. rendű alperes ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a telefonáltatást intéző nevelők, szociális ügyintézők a kérelmekben foglaltakat figyelembe szokták venni, s ennek megfelelően hívják ki a fogvatartottakat telefonálni, 16 óra után azonban az előző pontnál kifejtettek miatt arra már nincs lehetőség.

A R. 244. § (2) bekezdése szerint az előzetesen letartóztatott a védőjével szóban vagy írásban ellenőrzés nélkül érintkezhet. A távbeszélőn történő érintkezés csak az intézet készülékén történhet. A beszélgetés nem ellenőrizhető, az intézet azonban visszahívással meggyőződhet a hívás jogosságáról. Nincs olyan jogszabályi kötelezettsége tehát a bv intézetnek, amely szerint a fogvatartott számára a kérelmi lapon szereplő időpontban lenne köteles biztosítani a telefonálás lehetőségét, ennek hiányában pedig a jogszabálysértés is kizárt.

Egyebekben az ítéletábra utal az előző pontnál kifejtettekre azzal a kiegészítéssel, hogy a II. rendű alperes és a telefonszolgáltatást végző gazdasági társaság közötti szerződésben megállapított percdíjakat a szerződő felek határozzák meg, ami 3. személy személyiségi joga megsértésének megállapítása szempontjából irreleváns. Megjegyzi az ítéletábra, a felperes csupán általánosságban hivatkozott a családi életre, valamint az egyenlő bánásmódhoz, illetve a védelemhez fűződő jogának ennek kapcsán előállt sérelmére. Mindezeket túlmenően utal a másodfokú bíróság a 4., 5., 7-9. pontoknál, valamint az alapvetésnél kifejtettekre. A fentiek alapján a vagyoni kártérítési igény

alaptalan, ezért az elsőfokú bíróság ítéletének erre vonatkozó részét megváltoztatta és a keresetet e pont tekintetében elutasította.

13.) A felperes e tényállási pontban sérelmezte, hogy a II. rendű alperes megszegte az egyenlő bánásmód követelményét, amikor nem tette számára is ugyanolyan feltételekkel lehetővé a kijelölt sétaudvar használatát, mint más fogvatartottaknak. Az ítélet tábla e pont tekintetében egyetért az elsőfokú bíróság álláspontjával. Lényeges, hogy a Bvtvr. 118. § (1) bekezdés e) pontja alapján az elítélt jogosult naponként legalább 1 óra szabadlevegőn tartózkodásra, amely az egészség megőrzése érdekében fontos rendelkezés, egyben az Európai Börtön szabályzat XXVII. cikk (1) bekezdésével áll összhangban. E jog esetleges megvonása a felperes testi épséghez, egészséghez fűződő jogának megsértésével járhat.

Az a perben nem volt vitás, hogy a II. rendű alperes biztosította a felperes számára a napi szabadlevegőn tartózkodás lehetőségét, aminek rendjét az egyedi kezelési utasítás 7. pontjában úgy szabályozta, hogy azt csak saját zárkája tagjaival, kizárólag a IV. számú sétaudvaron, legalább 2 fő felügyelő + kutyás biztonsági felügyelő biztosítása mellett engedélyezte. A sétaudvar kialakítására, fedett pihenőhellyel, egyéb eszközökkel való ellátására a jogszabály kötelező rendelkezést nem ír elő, ezért önmagukban a sétálóudvar felperes által állított jellemzői – jogszabályszegés hiányában – a II. rendű alperes felelősségét nem alapozzák meg.

Alaptalan a felperes egyenlő bánásmód követelményének megsértésére való hivatkozása is. Az Ebktv. 19. § (1) bekezdése szerint az egyenlő bánásmód megsértése miatt indított eljárásban a jogsérelmet szenvedett félnek kell valószínűsítienie, hogy őt hátrány érte és a jogsértésekor rendelkezett az Ebktv. 8. § a)-t) pontjában felsorolt valamely védett tulajdonsága. E kötelezettség nem teljesíthető kizárólag közelebből meg nem határozott helyzetre hivatkozással, mert az Ebktv. a személyiség lényegi vonásához tartozó, a személytől független adottságon alapuló különbségtétellel szemben biztosít védelmet (BH2010.194.). A felperes a korábbiakban kifejtettek szerint az Ebktv. 8. §-a által kibontott védett tulajdonságot nem jelölt meg és arra sem vonható le megalapozott következtetés, hogy a II. rendű alperes intézkedése, illetőleg az állított mulasztások a felperes valamely védett tulajdonságával állnának összefüggésben.

14.) A felperes állítása szerint a II. rendű alperes nem biztosította az egészséges elhelyezési körülményeket, mivel az objektum poloskával szennyezett.

Az ítélet tábla egyetért az elsőfokú bíróság ítéletével e pont tekintetében. A II. rendű alperes a poloskairtas megrendelésével az elvárhatósági zsinórmértéknek megfelelő magatartást tanúsította a poloskafertőzöttség miatti károk megelőzése, enyhítése, megszüntetése érdekében, így marasztalásának nincs helye. Megjegyzi az ítélet tábla, a felperes jogi **képviselőjének** fellebbezése sem tartalmaz evonatkozásban olyan előadást, amely az ítélet megváltoztatását indokolná.

15-16.) A felperes sérelmezte a törölközőcsere elmulasztását, illetve azok rossz minőségét, valamint a szakképzett fodrász biztosításának hiányát. Az ítélet tábla e pontok tekintetében is egyetért az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel, azt kiegészíti azzal, hogy a felperes állítása szerinti személyiségi jogsértés foka, az esetlegesen okozott hátrány sem érné el – bizonyítottsága esetén – azt a mértéket, ami már sérelemdíj megállapítását indokolná.

17.) A felperes keresetében előadta, hogy a II. rendű alperes pszichés nyomásgyakorlás céljából éjszakánként 15 percre felgyújtotta a zárka ún. Hess-lámpáját, amellyel indokolatlanul megsértette az egészséghez fűződő személyiségi jogát.

A II. rendű alperes ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a bv intézetekben szükséges a Hess-lámpa alkalmazása a rendkívüli események (pl. szökés, öngyilkosság, fogvatartott társak elleni bűncselekmény) megelőzése érdekében, illetőleg a fogvatartottak saját vagy mások testi épségének

megóvása miatt is. Ez a fogvatartás biztonsága érdekében elengedhetetlenül szükséges, valamennyi bv intézet által folytatott gyakorlat, amely az alvó személyt nem ébreszti fel, mivel csökkentett fényű, 24 wattos megvilágítást jelent. Zavaró hatása a felperes esetében különösen nem érvényesülhetett, hiszen ő egy emeletes ágy alsó ágyán aludt. Megjegyezte, a felperes 2014 elején más bv intézetben önkárosító magatartást tanúsított, az alperesi intézetben pedig megtagadta az étel magához vételét, suicid hajlamú, mely körülmények szintén indokolták az éjszakai biztonsági ellenőrzést.

A Bvtvr. 118. § (1) bekezdés k) pontja alapján az előzetes letartóztatott jogosult a pihenésre. A R. 45. § (1) bekezdése tartalmazza azokat a biztonsági intézkedéseket, amelyek a fogvatartás rendjét és biztonságát sértő vagy veszélyeztető cselekmények megelőzésére, megszüntetésére az elítélttel szemben alkalmazhatók. Az ítéltábla a másodfokú eljárás során beszerezte a felperesre vonatkozó egyéni kezelési utasítást, melynek 4. pontja a zárkán belüli tevékenység ellenőrzésének gyakoriságát illetően rögzíti, hogy a felperest az általános szabályok szerint kell ellenőrizni. A 2014. szeptember 11-ével hatályba lépett egyéni kezelési utasítása e pont tekintetében csupán annyi kiegészítést tartalmaz, hogy a zárkán belül egyedül nem maradhat. Azt, hogy az általános szabályoknak része lenne a Hess-lámpa alkalmazása, a II. rendű alperes nem igazolta. Mindezek alapján a felperes éjszakai, ilyen módon történő biztonsági ellenőrzését anélkül folytatták, hogy arra jogszabály, vagy jogszabályon nyugvó utasítás felhatalmazta volna a bv intézetet, jogellenességet kizáró ok hiányában viszont megállapítható, hogy sérült a pihenéshez fűződő, deklarált joga. Az ítéltábla e kereseti kérelem kapcsán az ügy összes körülményét, így a lámpa fényerejét, a felperes elhelyezését és a használat célját is mérlegelve a Pp. 206. § (3) bekezdése alapján 50.000,- Ft sérelemdíj megállapítását tartotta megfelelőnek és arányosnak.

18.) A felperes keresetében kifogásolta, hogy a IV. biztonsági csoportba sorolták be a II. rendű alperesnél, mely döntésüket nem indokolták és nem biztosították vele szemben a jogorvoslati jogot.

A R. 42. § (3) bekezdés d) pontja alapján IV. biztonsági csoportba az az elítélt sorolható, akinél alapos okkal arra lehet következtetni, hogy az intézet rendjét súlyosan sértő cselekményt, szökést, saját vagy mások életét, testi épségét sértő vagy veszélyeztető magatartást fog tanúsítani, illetve ilyen cselekményt már elkövetett és a biztonságos fogvatartás csak őrzéssel, kivételes felügyelettel biztosítható. A 44. § (2) bekezdés szerint a biztonsági csoportba való besorolás indokáról az elítélt csak akkor tájékoztatható, ha a tájékoztatás a fogvatartás biztonságát nem veszélyezteti. Mindezek alapján a biztonsági besorolás tekintetében a II. rendű alperes a jogszabályoknak megfelelően járt el, indokáról pedig nem volt köteles tájékoztatni a felperest. A jogorvoslathoz való jog ugyanakkor nem minősül személyiségi jognak, az eljárási alapjog (Alaptörvény XVIII. cikk (7) bekezdés), sérelméhez személyiségi jogsértés alapesetben nem kapcsolódik, így a sérelemdíj iránti követelés eleve alaptalan. Lényeges azonban az is, hogy a felperest e döntéssel szemben rendes jogorvoslati jog nem illeti meg. A sérelmes besorolás ellen panaszt terjeszthet elő a büntetés-végrehajtás törvényességi felügyeletét ellátó ügyészhez.

Mivel a fentiekből következően a 6. és a 17. tényállási pont tekintetében az ítéltábla a személyiségi jogsértést megállapíthatónak találta, a jogsértés igényelt, felróhatóságtól független szankcióinak alkalmazása nem volt mellőzhető. Ennek megfelelően megállapította a jogsértések tényét (2:52. § (1) bekezdés a) pont) és kötelezte a II. rendűd alperest magánlevél útján történő elégtételadásra (2:52. § (1) bekezdés c) pont).

A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta, egyebekben a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes a másodfokú eljárásban nagyobb részt elvesztett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperesek jogi képviselőjével felmerülő költségeit megtéríteni, amelyet az ítélet tábla a pertárgyérték és a kifejtett munkával arányban állóan állapított meg a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján. A fellebbezési pertárgyérték a másodfokú eljárásban 10.731.000,- Ft volt, felperes vonatkozásában 10.635.000,- Ft (I. rendű alperessel szemben 4.600.000,- Ft, II. rendű alperessel szemben 4.535.000,- Ft, III. rendű alperessel szemben 1.250.000,- Ft, IV. rendű alperessel szemben 250.000,- Ft), az I. és II. rendű alperest illetően 48.000,-48.000,- Ft (hasonlóan: BH1999.250., BH2001.367. számú döntések), melynek alapulvételével a le nem rótt 946.800,- Ft fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Szeged, 2017. december 1.

Dr. Kiss Gabriella s.k.	Bálint Attila s.k.	. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró